

MAGYAR LAJKA

T. Nemzeti Múzeum könyvtárának

BUDAPEST

X. évfolyam, 198 (2760) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Elemi erők vihara

Írta: Dr. Paál Árpád

A víz és a levegő elemi viharos végigpörpüléssel zúgtak el fölöttünk a legutóbbi pár nap alatt. Szilágysomlyó és Kolozsvár különösen beleesett a viharzónába, amely nem kímélte a bihari részeket se és Nagyváradon is kegyetlenül végigszántott. A Nagyvárad-Kolozsvár és Kolozsvár-Beszterce közötti egyetlen erdélyi vasutunkat a hegyi vizek áradásai mosták úgy alá, hogy napokra megszakad rajta a közlekedés. Az eddigi hírek szerint tíz napba kerülnek a helyreállítási munkálatok. De a honvédség már kivonult a pusztulás helyére, hogy építsen és mindent helyrehozzon.

Az elemi erőknek ez a végigsüvítése nagy intelem az emberek számára. Valahogy annak a kifejezésekképpen hangzik, mennyire nem az ember a központja a saját életének. Pedig igen megvan bennünk a hajlandóság, de a belénk rögzített megszokás is, hogy mindent úgy veszünk, mintha értünk volna. Az emberközponti gondolkodás mintegy az emberhez akarja idomítani a körülöttünk levő mindenséget. Ebből az alapfelfogásból él a tudomány, irodalom, művészet, technika, s ezek szerint gyűl és halmozódik a politika, meg a gazdasági törekvések sok összefogása és még több ellentéte. Egyedül a vallás törekszik ki az emberből a végtelenségbe; de mikor az egyén alkot vallási fogalmakat, ő is a maga központiságából akar mindig kiindulni. Csak az Istentől való hit utal rá, hogy az emberi lény mégse központ, csak teremtmény.

Együttal vizsgáló is, hogy a teremtmények nagyobb rendeltetés alatt állanak. Tehát a nagyobb életfeltételek szerint kell igazodniuk, s az elemi erők rombolásaiban is meg kell éreznük a nekik szóló természetparancsot. Az elemi erők végeredményben ezermilliárdnyi atomok összefogásai valami mindenségi nagy változás végrehajtására. Egy-egy köbcéntiméternyi víz, vagy egy ugyanannyi levegőrészlet még nem tud áradásként és szélviherként megjelenni, de az óriási méretű összefogásában már elsöpörheti az egyes emberek minden alkotását. Az embereknek is elemi erővé kell összesokasodniuk, ha a mindenség változásához akarnak igazodni, s ha helyt akarnak állni abban a sokkal nagyobb életben, melynek ők is alkotórészei ugyan, de nem központjai. A világ forog, de nem körülöttünk forog, hanem velünk forog, s az embereknek is elemi erejű akarásokba és helytállásokba kell összefogniuk, ha a többi elemi erő forogásától leszédülni nem akarnak.

Hogy az elemi erők rombolásai után fűt nálunk is a katonaság tömegereje áll sorba, s ez igyekszik helyreállítani a pusztulásokat: ez maga is jelképes rámutatás arra az életösszönrre, mely az embereket is a maguk elemi erejé-

Súlyos ellentét támadt Anglia és a Szovjet között Irán megszállása során

A szovjet hadsereg nem tartja tiszteletben az előre megállapított beosztást. Japán újabb tiltakozást jelentett be Moszkvában és Washingtonban

Moszkvában súlyosnak tartják a hadihelyzetet

A MTI jelenti: A szövetséges csapatok Dnyeper mentén folytatták sikereik kiszélesítését. Az ellenség támadásai gyengültek. Felderítő vállalkozásaik mindenütt kudarcot vallottak. A honvédségek több kisebb ellenséges vállalkozást megfúrtak. A harcok során különösen kiténtette magát Postmayer Márton szakaszvezető. Légvédelmi ütegeink három szovjet gépet lelőttek.

Londonból jelentik: (B. T.) Az Exchange Telegraph moszkvai jelentésében a hadihelyzetet egyes derülátók reménykedésével szemben igen komornak festi. A katonai helyzetet Moszkvában is igen súlyosnak tartják. Leningrád helyzete rendkívül veszélyes. A hadianyagvesztés is igen nagy. Roppant

súlyosak a szovjet légierejének veszteségei. A hadihelyzettel kapcsolatban egyik jelentés közli, hogy a harcok középpontja a szovjet vezetők szerint jelenleg Ukrajnában, Szmolenszk és Gomel táján van. Szmolenszktől északra Moszkva ellen újabb támadás van kialakulóban. Timosenko ezen a szakaszon nagyjelentőségű eseményeket vár. Együttal Gomel környékén is újabb harcokra számíthat. Az északnyugati harctéren Vorosilov a Ladoga tó nyugati partjától Björkeig terjedő vonalra vonta vissza Leningrádtól északra fekvő csapatait. Allítólag még erős csapatai vannak Leningrádtól nyugatra és délre, ahol erős tüzéséggel is rendelkezik.

Berlinből jelentik: (NTI) Angol bombázógépek a szerdára virradó éjjel behatoltak Észak- és Középnémetországba, valamint a birodalom délnyugati részébe. Egy erősebb kötelék támadást kísérelt meg Berlin ellen. A légvédelem jól célzott és összpontosított tüzelése azonban megfúrtta a támadást. Csupán egynéhány bombázónak sikerült átrepülni a város felett. A ledobott bombák lakónegyedekre estek és néhány bomba kárt okozott az épületekben. A birodalom más helyein ledobott bombák jelentéktelen kárt okoztak. Három angol bombázót a légelhárító ütegek lelőttek. (MTI)

Párizsból jelentik: (NTI) Két angol repülőgép vasárnap támadást intézett Roubaix ellen. 31 ember meghalt, 56 megsebesült a francia polgári lakosságból. Igen nagy magasságból egy munkástelepre hullottak a bombák, amelyek 21 házat pusztítottak el. A környéken nincs katonai célpont. MTI

Berlinből jelentik: A Délkeleti Hírszolgálat jelenti Bukarestből: A jeruzsálemi rádió közli: Ankarából, hogy a német kormány felkérte a török kormányt, hogy helyezze el a teheráni németeket a teheráni török követségben. A török kormány előbb az angol és szovjet hatóságokkal tárgyal, mielőtt válaszolna a németeknek. (MTI)

Jelentős sikeres hadműveletek folynak az egész keleti arcvonalon

Vezéri főhadiszállás. (NTI.) Az egész keleti arcvonalon jelentős sikeres hadműveletek folynak. A román légierejének jelentős része volt a délkeleti arcvonalon kivívott nagy sikerekben. Augusztus végéig 433 szovjet gépet semmisítettek meg. — Harci repülőink az elmúlt éjjel keleti és középangliai kikötőket és repülőtereket támadtak. A Csatorna, Hollandia és Norvégia felett lelőttünk 12 angol gépet. Észak-Afrikában német és olasz bombázók Tobruk ellen intézett támadásakor súlyos méretű bombákka! telibe találtak több csapattábor. Ellenséges repülők az elmúlt éjjel benyomultak Észak- és Közép-Németországba, valamint a Rajna és a Majna vidékére. Egy ellenséges bombázókötélék megtámadta Berlint. A támadás nem járt sikerrel. Csak néhány gép érte el a város belsejét. A bombáktól néhány lakos meghalt, illetve megsebesült. Hat gépet lelőttek. (MTI.)

Hadműveleti terület (Stefani) A tengely légiereje kedden újra hatáson bombázta Tobruk erődjét. Olasz és német zuhanóbombázók hullámokban támadtak. Hatalmas robbanásokat figyeltek meg és nyomukban tüvészeket. Valamennyi repülőgép sértetlenül tért vissza támaszpontjára.

Ellentétek London és Moszkva között

A brit konzulátust is megszállták Tebrizben a szovjet csapatok

Ankarából jelentik: Mint a Mai Nap értesül, illetékes körökben aggodva várják az iráni helyzet tisztázását. Az iráni török határon csupa szovjet csapatok vonultak fel. Tebrizben nemcsak a tengelyhatalmak és a baráti viszonyban álló államok konzulátusait szállították meg a szovjet katonák, hanem a brit konzulátust is. Ankarai körökben határozott nyugtalansággal figyelik az iráni bevonulást.

Ugy látszik, hogy a szovjet mindenképpen magának akarja biztosítani az elsőbbséget Irán területén. A brit csapatok mindenütt visszavonultak, ahol szovjet katonákra bukkantak. Angol részről kénytelenek voltak megállapítani, hogy

a szovjet hadsereg nem tartja tiszteletben az előre megállapított felosztást és megszállott olyan területeket is, amelyek a brit megszállási körzethez tartoztak. A britek nem szabad elhárításukból vonultak vissza, hanem az összeütközés elkerülése érdekében. Ezzel hozzák összefüggésbe azt a hírt, hogy bizonytalan időre elhalasztották a moszkvai hármas értekezletet. Nyilvánvaló, hogy Irán megszállása során súlyos ellentét támadt London és Moszkva között.

Newyorkból jelentik (NTI): Egy Teheránból érkezett utazó elmondotta, hogy szemtanuja volt annak,

nek a kiképzésére kényszeríti. Sokat beszéltek és beszélnek egyes magabiztos és elkényelmesedett helyeken a militarizmus ellen. Nos, itt van a példa rá, hogy mi az igazi értelme a militarizmusnak. Az emberi erők céltudatos alkotó összefogása, mely az egyesek önzését és magaközpontként való elképzelését a közösségért való feyelemmel pótolja, s elemi erejű cselekvésekké tudja tenni.

A mindenségi nagy erők romboló megjelenése mind-mind intelem az embernek. Mind arra utaló természeti parancs, hogy az egyes életek önzése helyett nagy önzetlenségek közösségbe kell összesűrűsödniük. Csak úgy tehetik életadóvá maguk részére a nagy természetet, illetve a nagy természetből csak azt, ami az elemi erők versenyéből nekik is kijuthat, ha maguk is elemi erővé tudnak tömörülni.

amint szovjet repülőgépek gépfegyverrel lőttek Meshed szent város zarándokaira, noha már órákkal előbb kiadták a parancsot az ellenségskedés beszüntetésére. (MTI.)

Teheránból jelentik (NTI): Az iráni kormány hétfőn este az angol és szovjet nagykövettel közölte válaszáat az angol-szovjet fegyverszüneti javaslatokra. Az iráni hadügyminiszter hétfőn este lemondott. Utóda egyik rokona lett.

Ankarából jelentik: Bagdadi jelentés szerint — mint a Mai Nap jelenti, — Kailani iraki miniszterelnököt távollétében halálra ítélték.

Rövidesen aláírják az angol-orosz-iráni békeszerződést

Londonból jelentik (Bud. Tud.) A Times jelentése szerint az iráni főváros ezidőszere kivül esik az angol és orosz megszállás területén, ami azonban csak addig tart, amíg teljes a bizalom aziránt, hogy az iráni kormány végre tudja hajtani kötelezettségeit. A Times követeli, hogy tartóztassanak le Iránban minden nem hivatalos állású németet és zárják be a német követséget.

Ankarába érkezett jelentés szerint — mint a Pest értesül — Nagybritannia, a Szovjetunió és Iran képviselői között létrejött az elvi meg egyezés. A békeszerződést rövidesen aláírják.

Japán újabb tiltakozása Washingtonban és Moszkvában

Newyorkból jelentik (NTI): A Newyork Daily Mirror jelenti Washingtonból: Churchill az atlanti oceáni találkózón azt követelte Rooseveltől, hogy vonjon hátrá, anélkül, hogy Japánnak nem szabad át lépnie. Különben az USA hadatüzenet Japánnak. (MTI.)

Washingtonból jelentik: Mint a Pest jelenti, a japán kormány a Vladivosztozk felé irányuló szállítmányok ügyében adott amerikai választ nem találta kielégítőnek és újabb tiltakozást jelentett be Washingtonban és Moszkvában.

Alaszkába érkezett a 47 tagú szovjet légügyi bizottság

Washingtonból jelentik (NTI): Az Egyesült Államok hadügyminiszteriuma közli, hogy két szovjet vizirepülőgépen Alaszkába érkezett a szovjet katonai bizottság 47 főnyi légügyi szakértő csoportja, amely megnézi az amerikai repülőgépgyárakat. A hadügyminiszterium hangsúlyozta, hogy csak a gyárak megtekintéséről van szó, nem pedig arról, hogy szovjetpilótákat képezzenek ki Amerikában. (MTI.)

Mexikó támogatja a demokráciákat — de nem vesz részt a háboruban

Rómából jelentik: (Stefani) Camacho mexikói elnök a képviselőházban többek között kijelentette, hogy Mexikó kész a demokráciák ügyének védelmére anélkül, hogy részt akarna venni a háboruban. Hozzátette, hogy az ország fegyveres erővel verné vissza a területi épségének sérelmére irányuló minden kísérletet. (MTI.)

Nagyvárad

thj, város új utcaelnevezéseivel
megjelent térkép ára:
fekete nyomással 1.60 P
színes nyomással 2. —

Roosevelt Dél-Amerikába küldi Wikiet, hogy katona támaszpontokat vásároljon

Rómából jelentik (Bud. Tud.): Buenosairesi hír szerint Wikie, Roosevelt különleges megbízásával, Dél-amerikába utazik. Állítólag az a célja, hogy Délamerika partjain katonai támaszpontokat vásároljon. Az amerikai kormány kilencven millió dollárt irányzott elő erre a célra.

Washingtonból jelentik (Reuter): Roosevelt újságírók előtt kijelentette, hogy nagyobb költséggel meggyorsítja a hadianyaggyártást, ami a nemzeti biztonság szempontjából szükséges. Lehetséges, hogy a hét végén,

vagy a jövő hét elején újabb tervvel lép a nyilvánosság elé. (MTI.)

Washingtonból jelentik (NTI): Roosevelt rendeletet írt alá, amely felhatalmazza az Egyesült Államok kormányát, hogy lefoglaljon minden hajót az Egyesült Államok kikötőiben. A rendelet, amelynek érvényessége a jövő év június 31-én jár le, módot ad arra, hogy a kormány lefoglalja a newyorki kikötőben horogonyzó Normandie francia óriásgőzöst. (MTI.)

Ülést tartott a vármegye közigazgatási bizottsága

A megyében megszűnt a liszthiány, de a zsirhiány növekedett. Nagyszerűen beváltak a Napközi Otthonok

Nagyvárad. Saját tud. A vármegyei közigazgatási bizottság ma délelőtt tíz órakor tartotta rendes havi ülését dr Cziffra Kálmán főispán elnöklésével.

Vitéz dr Nadányi János alispán augusztus havi jelentését ismertették először. A jelentés megemlíkezik arról, hogy a Nép és Családvédelmi Alap által tervbe vett családi házak építéséhez a szükséges anyagok szállítása folyamatban van.

szeptember 1-én több községben megindult a munka.

Az ár- és belviz által megrongált és összedőlő házak helyreállításához szükséges anyagokat is kiosztották.

úgyhogy ezek a házak rövidesen lakható állapotba hozhatók lesznek.

A Nép és Családvédelmi Alap országos felügyelősége

a nyári Napközi Otthonok fenntartására a vármegye anyaországi részére 15.000, az erdélyi területre pedig 10.000 pengőt hagyott jóvá az 1941. évi költségvetésben. Ezek az összegek 2000 gyermek napi háromszori étkezését biztosították.

Az Egyesült Női Tábor által tervezett 38 Napközi Otthonból 11 községben már a nyár folyamán megindult az élet, fenntartásukhoz a vármegye az erre a célra kiutalt összegből községenként 250 pengőt utalt ki.

Közellátási gondok és gondoskodások

Közellátás terén augusztus folyamán az új termés erősen éreztette hatását, a közellátási minisztériumból is nagyobb kiutalás történt, úgyhogy

a lisztinség teljesen megszűnt a vármegyében.

Ami az abraktermékeket illeti, e téren csak a termelő jószágterelőknél nem volt fennakadás, a nem termelőknél ez nem volt biztosítva. Enyhítette a helyzetet a közvetlen termelőktől a Hombár közbenjöttével történt kiutalás.

A hízósertések hiánya növekvő mértékben éreztette hatását, a szükséglet az új tengeri beéréséig pedig csak növekedhet. Gondoskodás történt azonban, hogy a más vármegyék feleslegének behozatalával ényhíthető legyen.

A vármegye tűzifa ellátása biztosítottnak mondható, rosszabbodás nem állott elő.

A közigazgatási bizottság az alispán jelentését egyhangulag tudomásul vette.

Hozzászólások az alispáni jelentéshez

Jelentéstétel után az alispán részletesen beszámolt a vármegye keleti részén pusztító árvízről. Ezt a beszámolót lapunk más helyén ismertetjük.

Ezután Szilágyi Lajos felsőházi tag szólalt fel.

Nagy szomorúsággal vették tudomásul az alispán felszólalását. Kérte a pénzügyigazgatást, hogy az adókövető képesség megállapításánál a legnagyobb jóindulattal járjon el.

A továbbiakban arról beszélt Szilágyi Lajos, hogy tudomása szerint a vármegye területén működő hivatalok létszáma nem teljes.

Szótartotta ezután a tisztviselőknek azt a panaszát, hogy nem tudnak megfelelő lakáshoz jutni, sőt kellően

felszerelt hivatali helyiségek sem állanak rendelkezésre. Kérte a vármegye vezetőséget, hogy a várossal lépjen érintkezésbe, s ha szép szóval nem megy, nyuljon bele erővel, s azokat, akiket a sors Nagyváradra hozott, juttassa megfelelő lakáshoz. Megemlítette az alsóbb fizetési osztályban dolgozó tisztviselők anyagi helyzetét. A csonkavármegyéből idekerült tisztviselők az ottani fizetésük mellett Nagyváradon megélni nem tudnak, mert a hivatalosan megállapított áron nem jutnak élelmiszerhez. Ezzel a kérdéssel mielőbb foglalkozni kell, mert ha a tisztviselők gondok között élnek, nem követelhető tőlük százszázalékos teljesítmény, ebben az esetben pedig

Bármilyen
mérleg iavitásért,
forduljon bizalommal
Farkas József
mérlegkészítőhöz
Nagyvárad, Szent János utca 9.

erős megbélyegzés alá esnek.

Kifogásolta felszólalása további során Szilágyi Lajos, hogy a vármegye ingatlanai ügyében a mai napig sincs tisztázott helyzet. Kérdezik lenne mielőbb tisztázni, hogy mi a vármegye és a községek tulajdona.

Aggályai vannak a közéletmezés tekintetében is az elég jó termés ellenére. A közellátási miniszter kijelentette, hogy a jövő évre vonatkozóan vállalja a felelősséget.

kérdezi a főispánt, mennyire van meg ez a nyugodt biztonságérzet a vármegyére vonatkozólag.

Szilágyi Lajos után dr Miskolczi Pál bizottsági tag szólalt fel, aki kijelentette, hogy a háromnapos vihar olyan súlyos károkat okozott, hogy ez az adófizető polgárság teljesítőképességét még jobban lecsökkentette. Ezzel újabb vagyoni kiesés következik be. Kérte az alispánt, hogy mielőbb intézkedés történjék a károk felbecsülésére.

AZ ALISPÁN VÁLASZOLT A FELSZÓLALÁSOKRA

A két felszólalásra vitéz dr Nadányi János alispán válaszolt.

A tisztviselők lakáskérdésével kapcsolatban kijelentette, hogy felkéri a polgármestert, tegyen meg minden lehető a kérdés melőbbi megoldására. A tisztviselők fizetésével kapcsolatban a szeptemberi közgyűlés elé javaslatot terjesztenek és a szociális helyzet figyelembevételével pótlékot utalnak ki részükre.

A közéletmezés kérdésében mindent elkövet a vármegye vezetősége. Igyekezik a liszt, zsir és fa ellátást biztosítani. Az intézkedések most vannak folyamatban.

A vármegyei ingatlanok ügyében dr Barcsay Károly megyei tisztifőügyész adott kimerítő felvilágosítást.

A főispán is válaszolt a felszólalásokra. Kijelentette, hogy a különböző közigazgatási ágazatok hivatali létszáma nem felel meg a követelményeknek, ennek azonban több oka van. Legsúlyosabb ok az, hogy a közigazgatás majdnem minden ágazatában emelni kellett a létszámot, a fiatal generáció pedig az átrétegződés következtében a jóval több keresetű biztosi állásokat foglalja el. Mindent elkövetnek azonban, hogy megfelelő embereket állítsanak a hivatali szolgálatra, akik megfelelő hivatástudattal és szakképzettséggel is rendelkeznek.

A közellátásra vonatkozóan megnyugtató kijelentéseket tett a főispán. A cséplési eredményeket még nem lehetett megállapítani, de a gabonaszükséglet már is biztosítottnak vehető.

Bihar vármegye évi szükséglete tizezer vagon gabona. A jelenlegi készlet ezt körülbelül megközelíti. A vármegye egyébként az ellátatlanok közé tartozik, ezt hejeltette a minisztériumban is, ahol megnyugtató kijelentést kapott a szükséglet kiutalására vonatkozólag.

Ezután az egyes hivatalok jelentésére került a sor, amelyet a bizottság tagjai hozzászólás nélkül tudomásul vettek.

Bizonytalan időre elhalasztották a moszkvai hármás értekezletet

Moszkva és Washington még nem válaszolt hivatalosan a japán tiltakozásra. Törökország bizalmatlan a brit-szovjet megnyugtató kijelentésekkel szemben

Valamennyi fronton tervszerűen és sikeresen folynak a hadműveletek

Isztanbulból jelentik: (Stefani) Legújabb jelentés szerint a moszkvai hármás értekezletet bizonytalan időre elhalasztották. (MTI)

Amszterdamból jelentik: (NTI) A brit szakszervezetek nagygyűlésén határozatot fogadtak el, amely szerint a

Szovjetunióknak minden segítséget megadnak. (MTI)

Newyorkból jelentik: (NTI) A német-szovjet háboru kitörése óta Angliában új kommunista napilapot adtak ki orosz és angol nyelven. (MTI)

Nem kielégítő Moszkva és Washington véleménye a japán tiltakozásról

Tokióból jelentik: (NTI) A kormány hivatalos tájékoztatójában megkérdezték, hogy a Moszkvában és Washingtonban tett japán tiltakozásra válaszoltak-e? Kijelentette, hogy hivatalosan még nem válaszoltak, azonban Moszkva és Washington is tudomására hozta Tokiónak véleményét, amely nem kielégítő. (MTI)

Tokióból jelentik: (NTI) A japán képviselőház elnöke „A képviselők nemzeti szolgálatának szövetsége” megalakulásával egyidejűleg lemondott. Az elnökhelyettes is benyújtotta lemondását. A parlamenti tagok klubja formálisan is feloszlott. (MTI)

Pekingből jelentik: (NTI) Az észak-kínai japán katonai hatóságok kedden

közölték, hogy a pekingi vasutvonaltól nyugatra végzett kommunistaelleses tisztogatás során 959 kommunistát öltek meg és 453-at ejtettek fogságba. (MTI)

WINANT SEMMIT SEM TUD A FINN-SZOVJET ÁLLITÓLAGOS BÉKETÁRGYALÁSOKRÓL

Newyorkból jelentik: (NTI) Amerikai lapok azt a hírt terjesztik, hogy finn-szovjet béketárgyalások vannak folyamatban s azokon Winant, az Egyesült Államok londoni nagykövete is jelentős szerepet fog játszani.

Winant kijelentette, hogy ilyen béketárgyalásokról, amelyen ő is közreműködik, semmit sem tud.

Törökország nem hisz az angol-szovjet ígéreteknek

Ankarából jelentik: (Stefani) Teherráni jelentés szerint a szovjet-orosz légierő az ellenségeskedések hivatalos beszüntetése után is folytatta az iráni városok bombázását. Ezek során felgyújtották az angol-iráni kőolajtársaság többmillió hektoliter olaját. (MTI)

Szófiából jelentik: (Stefani) A bolgár lapok foglalkoznak azzal az angol

illetékes forrásból származó hírrel, amely szerint Iránban szovjetcsapatokat vontak össze a török határon. A londoni rádiónak Irán elfoglalása után tett kijelentése értelmében az angoloknak és a szovjeteknek módjában van megvédelmezni Törökországot. Tudjuk már, írják a bolgár lapok, mit jelent ez a védelem. (MTI)

Ujabb fontos pontokat foglaltak el Ukrajnában a szövetséges erők

Vezéri főhadiszállás. A véderő főparancsnoksága közli: A keleti hadműveletek tervszerűen folynak. A légierő hatásos támadást intézett a Carkov körüli és a Moszkvától délnyugatra levő vasutvonalak ellen. A Dnyeperen zuhanóbombázók elsüllyesztettek egy szovjet ágyunaszádot és eltaláltak még három naszádot, úgyhogy azok kigyulladtak. A Nagybritannia elleni harcban a légierő a keddre virradó éjjel bombázta New-Castle ellátási kikötőjét. A bombák nagy tüzet okoztak és heves robbanásokat idéztek elő. Más harci gépek sikeres támadást hajtottak végre középangliai repülőterek ellen. Angol repülőgépek szeptember másodikára

virradó éjjel kiszámban berepültek Nyugat-Északnyugat- és Északnyugatnyugat felé. (MTI)

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az Ukrajnában küzdő szövetséges erők a Dnyeper mentén számos helyen ismét hátraszorították az ellenséget és újabb fontos pontokat vettek birtokukba. Az ellenség csak kisebb felderítő vállalkozások végrehajtásával próbálkozott. Ezek visszautasítása során a magyar honvédség mintegy százötven foglyot ejtett, egy kompot és több vízijárművet zsákmányolt. Légvédelmi ütegeink egy szovjet vadászgépet és két bombázót lelőttek.

Mindenütt német kézen van a kezdeményezés

Berlinből jelentik: (NTI) Német katonai tényezők közlik, hogy a német aknáktól megsemmisült egy szovjet romboló augusztus 18-án és egy szovjet aknarakó hajó augusztus 27-

én. Német harcrepülőgépek szeptember elsején a keleti arcvonal minden szakaszán sikeresen és tervszerűen bombázták és több helyen megsemmisítették a szovjet közlekedési há-

lózatot. Egy szovjet löszervonat a levegőbe repült. A keleti arcvonal északi szakaszán is szétromboltak több közlekedési vonalat és ezáltal nagyban zavarták a szovjet csapatok utánpótlását. Német harci gépek hétfőn bombákkal árasztották el a Dnyeperen tartózkodó hajókat és elsüllyesztettek egy őrnaszádot és hat csónakot. Több őrnaszádot lángba borítottak. Valószínűleg ezek is elpusztultak. (MTI)

Berlinből jelentik: (TI) Az elmúlt két-

Kutak és források megmérgezésével harcolnak a szovjet csapatok

Berlinből jelentik: (NTI) Egy német gyalogos rohamcsapat a keleti arcvonal közepén augusztus 31-én végrehajtott sikeres vállalkozásáról visszatérőben, egy kis erdőben meglepett egy szovjetcsapatot. A bolsevisták polgári ruhában voltak és tarisznyájukban mérgezett tartalmú csomagot őriztek. A vegyvizsgálat során kiderült, hogy a csomagok nitrosztrichnin tartalmúak. Feladatuk az volt, hogy a kutakat és forrásokat megmérgezzék. Azelőtt egy bolsevista utászszázad élén voltak. Repülőgéppel szállították el őket és ejtőernyővel ugrottak ki. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) A Viipuri körüli harcokban a bolsevisták súlyos veszteséget szenvedtek halottakban és foglyokban. A finn csapatok által ejtett foglyok száma még nem tekinthető át. 143 szovjetüteget, igen sok páncélkocsit és nagyszámu

hadifelszerelést zsákmányoltak a finnek. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) Katonai részről közlik, hogy a finn arcvonalon a német repülőgépek rálöttek egy négyezer tonnás szovjet hajóra és egy ezer tonnás elsüllyesztették. A Finn-öbölben egy kétezer tonnás hajóra lőttek rá. Az Ilmen-tó környékén a német gépek támadtak egy szovjet páncélvonalat. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) Egy német aknavető hajó a Keleti-tenger keleti részében négy szovjet gyorsnaszádra bukkant. A német vontatóhajó egy hajót elsüllyesztett és három naszádot részben súlyosan megrongált. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) A német légierő több hullámban támadta az Ilmen-tó északi partvidékén a szovjet csapatokat. A támadás nagy kárt okozott. (MTI)

Összefoglaló jelentés a katonai helyzetről

Rómából jelenti a Stefani iroda tudósítója távbeszélőn jelenti, hogy a katonai helyzetet a következők jellemzik:

1. Erősödik a finn-német nyomás Szentpétervárra.
2. Az odesszai körzetbe bezárt erők felszámolása.
3. A középső arcvonal szakaszán az ellenséges erődrendszer szétzúzása.
4. A Szovjet kísérlet a Dnyeper körüli. A Szentpétervár körüli csapatok feladata most az, hogy ártalmatlanná

tegyék azokat az aknamezőket, amelyek ott helyeztek el. Ebben a munkában a tűzérség és a légifegyvernem igen hatásosan támogatja a német csapatokat.

Az Odessza körüli csapatoknak is el kell pusztítani az ottani aknamezőket. A város körül a gyűrű szorul. Az itt körülvárt szovjet csapatoknak semmi kilátásuk nincs arra, hogy megmeneküljenek. A Dnyepernél Budjeni ellentámadásokat kísérel meg, de minden kísérletét visszaverik. (MTI)

Súlyosan megzavarták a Szezei csatorna forgalmát a német légitámadások

Berlinből jelentik: (NTI) Jól tájékozott helyről közlik, hogy a német légierő támadásai súlyosan megzavar-

ták a Szezei csatorna forgalmát. A német bombázók vagy a part menti erődítményeket rombolták szét, vagy a hajókat találták el. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) A szeptember elsejére virradó éjjel Port Said ellen intézett német légitámadás alkalmával a bombák Port Faudnál csapódtak be. A német gépek több száz gyujtóbombát dobtak le és sak tűz keletkezett. (MTI)

Newyorkból jelentik: (NTI) A New-

Iskolai- és aktatásák

kefék, fogpaszták, fésűk, iskolai kazetták, esernyőkben legolcsóbb a

D'OR Rákóczi-út 18.

Keresztény üzlet!

Órat szakszerűen javít

Briliáns, törött aranyat, ezüstöt napi áron vesz

OLÁH GYULA
órá-ékszerész

Nagyvárad, gróf Telekiutca 12.

Amin a szovjetkatonák elcsodálkoznak

Afrikai vadnépek színvonalán mozog a bolsevik katonák műveltsége

A nagy felfedezők nyomában járó élelmes kereskedők a minden kultúrától és civilizációtól elzárt benszűittek tájékozatlanságát kihasználva, értéktelen csecebecsék, tükrök és néhány hordó büfelejtő „tüzes víz” ellenében sokszor óriási értékű kincsekre tettek szert. A fehér ember terjeszkedésének ezek az alapjában véve szomorú, de mégis mulatságos esetei jutnak az ember eszébe, amikor a szovjeturalom áldásaival megismerkedett lettek, litvánok és lengyelek elbeszélései nyomán képet alkothat magának milyen tájékozatlanul állottak a szovjetkultúra neveltjei a nyugati civilizáció csodái előtt.

OLTHATATLAN VÁGY AZ ÓRASZERKEZETEK IRÁNT

A szovjetkatonák olthatatlan vágyat éreztek mindennemű óraszerkezet iránt. Szovjetországban az egyszerű ember számára a legközönségesebb óra is elérhetetlen kincs. A galíciai kereskedők nyomban felismerték, milyen kitűnő üzleti lehetőségek tárultak fel számukra. A legselejtesebb vásári órákon is hihetetlen áron adtak tul. Egy öt-hat pengős óráért a szovjetparadicsom fiai ötszáz rubelt sem sajnáltak, tehát a valódi érték tíz-tizenötszörösét is megfizették. Sőt, még a filléres játékoknak is akadtak ruvói és az árak itt sem maradtak 50 rubelen alul. A vörös katonák nem voltak válogatók. Nem egy közülük zubonygombjára kötött hatalmas ébresztőórával büszkélkedett.

„ÖRÖKTOLL” ÉS LÉGYPAPÍR

Nagy keletje volt a csavarirónoknak és töltőtollaknak is. A legtöbb szovjetkatonák meg volt győződve, hogy a töltőtollat újratöltés nélkül egész életében használhatja. Honnan is tudhatták volna a szerencsétlenek, hogy milyen csalódás vár rájuk? Hiszen Oroszországban a töltőtollat csak névről ismerték, az orosz nyelven pedig „örök toll” a neve.

Lettorszában az orosz egészségügyi katonák nagy ügybuzgósággal vásárolták a légyapapírt. Azt állították róla, hogy ez a legpompásabb sebtapasz, amivel eddig csak találkozott. Elismeréssel emlegették, hogy a sebről nem csuszik le, ragasztékának különös gyógyítóereje van és hogy a vele kezelt

sebek rendkívül gyorsan gyógyulnak. Vajon hogyan is szegülhetek volna ellen a szegény kezelésbe vett szovjet sebesültek ennyi lelkesedésnek?

MIRE JÓ A MOSDÓTÁL MEG A SZAPPAN?

Am az európai civilizáció csodái a tisztákat is nem egy meglepetés elé állították. Egy Lembergben beszélték

solt szovjet tiszt szállásadójánál panaszt emelt, hogy mosdótála nagyon kényelmetlen: tulságosan alacsonyan fekszik és a szappan kisiklik kezéből, alig tudja kihalászni. A tiszt ur nem akart hinni füleinek, amikor megmagyarázták neki, hogy a „mosdótál” egészen más célokat szolgál és ennek a rendeltetésnek tökéletesen megfelel.

Ezek és ehhez hasonló esetek számai nagyon jól megmagyarázzák, miért örködött a szovjet oly kérelmetlenül szigorúsággal azon, hogy népeit szinte légmentesen elzárja a „burzsuj” világtól és hogy a szovjet-diplomácia külföldi szolgálatra beosztott tagjai miért idegenkedtek mindig annyira a szovjetparadicsomba való visszatéréstől. (M. N.)

„Nincs tanoncotthon Nagyváradon”

„Igen tisztelt Szerkesztő Ur!
Tegnap fenti c. cikkükre szíveskedjek alant soraimat a „Magyar Lapok” olvasólőzönsége elé juttatni. Tanoncotthon van Nagyváradon! A vezetésem alatt álló állami tanoncotthon is f. évi április 1-je óta működik, egyelőre ugyan csak 40 tanulóra mérelezzük és szerényebb keretek között, de tanulóinak annyira valóban otthona, hogy korbáccsal sem lehetne elverni őket onnan. A dolog érdekességéhez tartozik egyébként, hogy gr. Csáky István-utca 42. szám alatti otthonunk megnyitására f. évi március hóban a „Magyar Lapok” megleghangos cikket is írt.

Ami most már a Török Péter ügyét illeti, méltóztassék nyugodtan és azonnal válaszolni Török uramnak.

hogy fiát, ha beszegődötti szabótanoncnak, a lehető legkedvezőbb feltételek mellett hajlandó vagyok az Olthonba befogadni. A legtöbbet fizető tanuló is lényegesen kevesebbet ért meg, mint a kapott szolgáltatások értéke, természetesen a kilencgyermekes Török Péternél elme gyűnk a lehetőség legszélső határáig.

Ezzel kapcsolatban a „Magyar Lapok” messzehangzó hangján szeretném felhívni különösen ruházati- és lábbelikészítő nagyváradai iparostevőreimre, ne idegenkedjenek attól a régi jó szokástól, hogy u. n. „bennkösztös” tanulót szegődtenek. A nehézségeket ismerjük, de az élet ma szakadatlan áldozatvállalás mindannyiunk részéről és nagyon kívánatos

lenne, hogy a tanonctartó mester és a tanonc között a jól bevált családi kapcsolat legalább fenti iparágakban a jövőre is fennmaradjon.

Végül azt az öröndetes ténytet sem hallgatom el b. lapjuk olvasói előtt, hogy a Sztaroveszky-utcai 3 emeletes új iskola és otthon épületének remélhető gyors befejezése és felszerelése után legalább 150 tanulóra méretezendő tanoncotthon fog — talán a nem is nagyon távoli jövőben — a rászorullaknak rendelkezésére állani. Akkor az Istentől sok gyermekkel megáldott Török Pétereknek és derék magyar társaiknak nem lesz szükségük panaszos levelek írására.

Isten adja — és ebben a „Magyar Lapok”-nak is komoly támogató munkára nyílik lehetősége — hogy így legyen!

Igaz tisztelettel:

Madarassy Gyula,
a m. kir. állami tanoncotthon igazgatója.

Fenti levélnek szívesen adtunk helyet egyrészt beismeréssel, másrészt azzal a megjegyzéssel, hogy a 40 személyes állami iparostanoncotthon Nagyvárad számára egy csepp a szomszjas sivatagban. A református egyház tanoncotthona megszűnt, úgyhogy kétszeresen, tízszeresen szükség van a Sztaroveszky-utcai félbemaradt otthon befejezésére. Török Péternek pedig örömmel s azonnal írtunk, hogy kilenc kiskorú gyermeke közül küldje el ide Nagyváradra azt, amelyiket szabónak szánta.

Hirdessen a Magyar Lapokban

TÖRÖKORSZÁG

a háborút eddig elkerülte, pedig oly államokkal van körülveve, melyek háborút viselnek (Oroszország), vagy a közelmúltban viseltek (Bulgária, Szíria, Irak, Irán). Hogy ily környezetben meddig lesz képes Törökország megőrizni semlegességét, azt a kérdést a jövő dönti el.

A régi ozmán birodalom utóda, a török köztársaság ma már inkább csak kisázsiai állam. mert Európában mindössze 23.975 négyzetkilométer terület áll felségjoga alatt az ország 762.000 négyzetkilométernyi österületéből. Az utolsó évszázadban szinte éviizedenként csökkent a régen oly hatalmas szultánság területállománya: 1804: Szerbia, 1821: Görögország, majd Egyiptom, 1861: Románia és újból Szerbia, 1875: Montenegró, 1878 (berlini kongresszus: Bulgária, Bosznia, Hercegovina. Novibazár szabadul fel, Oroszország kap a Kaukázusból területet, Anglia Ciprust, 1881: Franciaország Tuniszt, 1882: Egyiptomot Anglia szállja meg. 1885: Bulgária egyesül Kelet-Ruméliával, 1896: Kréta független lesz. 1911: Tripolisz és Kyrene olasz kézre kerül, 1913: elveszti Macedóniát. Albániát és Rumélia nagy részét. 1920 (sevresi béke), illetve 1923 (lausanei béke): Szíria francia. Palesztina pedig angol befolyás alá kerül. Mezopotániából Irak államot alkotják és Európában csak a Morica folyó és a Boszporusz közötti csekély földszáv maradt török kézen.

Törökország 1923 óta köztársaság. Elnöke 1938 november 11 óta Ismet

Inönü tábornok. Az ország felületét a balkáni részen 700—1000 méteres, Kisázsiaiban 2—4000 méter magas hegyek borítják. A tengeren három sziget tartozik az országhoz: Imbros, Marmara és Tenodos. A Dardanellák tengersizorosa hossza 71 kilométer, legkisebb szélessége 1.3 kilométer. A Boszporusz 30 kilométer hosszú és 0.7 kilométer a legkisebb szélessége.

Az 1935. évi népszámlálás szerint 16.2 millió lakos lakja az országot, ebből 1.2 millió él az európai részen. Átlag 21 ember jut egy négyzetkilométerre, de az európai földszávon 53 fő a népsűrűség.

Nemzetiség szerint a lakosság 87 százaléka török, 9 százaléka kurd, 1 százaléka görög. Lakják még cserkek, örmények, albánok, bulgárok, tatárok és 70.000 zsidó.

Vallás szerint 98 százalék mohamedán.

Fővárosa Ankara, 124.000 lakossal. Százezernél több lakost számlál: Isztambul (740.000) és Szmirna (170 ezer.)

Az 1927. évi adatok szerint a férfiak 88 százaléka, a nők 97 százaléka analfabéta.

Pénzgyeége a török font, mely békeében csaknem két német márkával volt egyenlő értékű. Egy török font 100 piasterre oszlik.

A népesség főjoglalkozása a mezőgazdaság és állattenyésztés. Fő terménye a búza (évi 38 millió mázsa) és az árpa (22 millió mázsa), tengeri (6 millió mázsa) és rozs (4.5 millió mázsa). Ez átlagos termés biztosítja

az ország ellátását, agrárcikkéből behozatalra nem szorul, sőt árpából évi 4 millió font, dohányból pedig 30—40 millió fontnyi kivitt is elér.

Minden lakosra jut egy juh és így nyersgyapjból is tekintélyes exportot bonyolít le. Tekintélyes szarvasmarhaállománya 6.5 millió darab. A rossz utakon 700.000 ló, 1.2 millió szamar és 100.000 teve szállítja a személyeket és az arukat. Bányászata még kezdetleges, bár a nyugati államok nagy lehetőségeket sejteneek és versyeznek kiaknázási koncessziókért. Kőszéntermelése kétszerese a miénknek, amiből exportál is, Olom-, chróm-, cink-, cement- és higanybátmutat, 1937-ben 114 millió font behozattal szemben 137 millió font értékű kivitele volt. Behozatalának húsz százaléka textilárakra esik. Lényeges importra szorul gépekből, papírból, vas-, acél-, kaucsuk-, cukor- és kémiai árukból. Kivitelének — érték szerint — egyharmadát dohánylevelek szolgáltatják. Említésre méltó nyersgyapjú, fagyapot-, árpafüge-, mazsola-, tejás- és ópiumexportja.

Az ország vasuti közlekedését 5582 kilométeren az államvasutak és 2282 kilométeren magántársaságok bonyolítják le.

A 3310 kilométer hosszú tengerparton főleg külföldi lobogó alatt járó hajók látják el a szállítást, mert Törökország kereskedelmi hajóparkja mindössze 195 hajóból áll, melyeknek együttesen 200.000 a brutto regiszter tonna tartalma.

Iskola cipők

utalványra és utalvány nélkül legjobb minőségben megérkeztek

Reichard Dezsó és Fi.

Belvárosi mozgóban
Szerdán utoljára: **Congo Maisie.**
Csütörtökön:

Pénz áll a házhoz

Tel. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
MA MA

Titkok kastélya

Relytély, szerelem, izgalom.
George Sanders, Margaret Lindsay, Dick Foran.
Híradó.
Előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Apollo filmszínházban
Jegyelővét egész hétre

Jávor Pál és Karády Katalin világhírné

Halálos tavasz

Katasztrófális méreteket öltött Erdélyben a nagy esőzések utáni árvíz

Biharmegye keleti részében is pusztít az árvíz. Dés és Kolozsvár külvárosai víz alá kerültek

Kolozsvárról jelentik: Az utóbbi napok hatalmas esőzései katasztrófális áradást okoztak végig a Szamos mentén. Különösen Dés van igen szorongató helyzetben, ahol a Radnai havasokból lezuduló víztömegek az erdélyi medencébe lehozott víztömegekkel egyesülve elárasztották a várost. Az éjszaka háromezer ember dolgozott a védőgátak megerősítésén. A külvárosok víz alatt állnak. Emberéletben eddig nem esett kár, az anyagi kár azonban már eddig is felbecsülhetetlen. Méteres ár hőmpolyg a mezőkön, beomlott házak tetőit, ólakaát sodor magával a hőmpolygó áradat. Apahidán az egész határra kiterjedő bulgár véleményes karokat vetette fel az árvíz, ami azzal a veszedelemmel fenyeget, hogy Kolozsváron és vidékén a télre nem lesznek kerti termények. Kolozsvárt különben szintén igen súlyos a helyzet. A Kis-Szamos és a Malomárok vize három és fél méterrel áradt, elöntötte a többi között az Iris porcellángyár telepét, a Jónás-féle vasgyárat, amelynek egész gépháza víz alá került. A Nádas gátja átszakadt. A környékbéli lakóházakat valamennyit ki kellett lakoltatni. Az Iris porcellángyár óriási kéménye ledőlése fenyeget. Katonaszeg, tüzoltók, mentők együttes erővel dolgoznak a veszedelem elhárításán. Emberéletben itt sem esett kár, de egész csomó kisebb bal eset történt. Kolozs megyében tizenegy hidat sodort el az ár. A vasúti pálya mindenütt víz alatt áll. Emiatt a vonatok nagy késésekkel közlekednek. Ma esti nyolc órára a Szamos vize hatvan centiméterrel apadt és tovább apadás várható. Itt is több ház bedült. A városnak három hidját vitte el az áradat. Budapesttel a telefonösszeköttetés egész nap szünetelt, csak

este kilenc óra felé indult meg újra a telefonforgalom. A budapesti repülőgép nem érkezett meg, Kolozsvárról pedig egyetlen vonat sem indulhatott.

A vasúti forgalom előreláthatólag két napig szünetel. Kedden délután a budapesti személy- és gyorsvonat már nem érkezett meg Kolozsvárra.

Több hidat és házat elsodort a hatalmasan felduzzadt Körös

Dr. Nadányi János alispán a vármegye közigazgatási bizottságának ülésén számolt be a keddi árvíz eseményekről.

Tegnapra virradó éjszaka ugyanis hegyi árvíz zúdult a vármegye keleti részén lévő községekre. Az első vizet éjjel két óra tájban Csarnóháza, félháromkor pedig Barátka község kapta. A déli irányban Mezőtelegre jutott el a víz, az este folyamán pedig Mezőszabolcs és Pósalaka kerültek víz alá. Szerda reggeli jelentés szerint a víz visszahúzódott rendes medrébe. Az alispán és Apor Kálmán miniszteri tanácsos, a kulturmérnöki hivatal veze

te a város posta nélkül marad, és a budapesti újságok sem érkeztek meg. Kolozsvárról sem indultak kedden Budapestre vonatok. Beszterce felől kedden még beérkezett a vonat Kolozsvárra. Nagyiklódnál és Désen túl az árvíz szintén megrongálta a vasúti töltéseket, de a forgalmat itt előreláthatólag fenn lehet tartani.

teje azonnal helyszínre siettek és megtették a szükséges intézkedéseket. Nagyobb kár a tengeri veteményekben és szálak takarmányban van, néhány házat is elsodort a víz. Emberéletben csak Barátkán követelt áldozatot a keddi árvíz. Itt egy vízben uszó tárgyakat csákyázó embert pillanatok alatt elragadt az ár. A megyét is érte károsodás, mert Barátkán az ut víz alatt van és több méter magasságban folyt keresztül rajta a víz. Elvitte a Köröső mellett fahidat, a barátka-i hidat és az ércbányák kishidjait. Élesen körakásokat vitt el. A keddi árvíz tapasztalata, hogy a Körös felső folyását sürgősen szabályozni kell.

A ligeti strand körösuszodáját elsodorta az árvíz

Nagyvárad. Saját tud. A szombat este óta tartó szakadó eső következtében szerda reggelre hatalmasan megrongálta a Körös. A víz sodrásának ereje is meglehetősen erős. A város belterületén sok körösparti ház pincéjét öntötte el a víz, több ház pincéjéből tüzoltók igyekeztek eltávolítani az áradást, de az újból elöntötte a pincéket. A telepekről — lapunk zártáig, — nem érkeztek nagyobb károkról jelentések.

Össiben az árvíz egyelőre károkat nem okozott. Partmenti fákat, bokrokat csavart ki a szélvihar és sodort el az áradat, de épületekben és más emberi javakban kár eddig nem történt. A Pece megrongálta ugyan, de az erős gát magas töltése védelmet nyújt ellene és a vízállása sem túl magas jelenleg.

A megáradt Körös szerdán reggel számottérvó rombolást végzett a strand környékén lévő szabadfürdő és a csónak állomáson. Eltérte a fákhöz erősített csónakokat és magával ragadta az átjáró hidat, valamint a körülötte lévő deszkaalkotmányokat, melyeket aztán a Baross-híd táján halásztak ki a kirendelt munkások.

Mint szerdán délután a városi árvízvédelmi osztály mérnöki hivatalában értesülünk, a Körös szintje elérte a legmagasabb fokot, tovább már csak apadás várható. A víz sebessége meghaladja óránként a 9 kilométert.

Több mint ötven ház dőlt össze Szilágysomlyón

Szilágysomlyón a helyzet rendkívül súlyossá vált. A napok óta tartó esőzés annyira megrongálta a Kraszna vizét, hogy az kilépett medréből és Szilágysomlyó egy részét elöntötte. A Kraszna mentén lévő házak lakóit még idejében felszólították, hogy hagyják el lakásaikat. A helyzet hamarosan olyan súlyossá vált, hogy az éjszaka folyamán az elsötétítés ellemére is a város összes lámpáit fel kellett gyújtani, hogy az árvíz elől menekülő lakosság tájékozódhassék. Éjjelkor azonban az áradat elöntötte a villanytelepet is, a gépek megálltak és a város teljes sötétségbe borult. A katonaság és a tüzoltók fáklyákkal világították meg az utat a menekülők előtt. A város két részét összekötő hidat hajnalra az ár ellempte és több mint ötven ház összedőlt és

száznál több annyira megrongálódott, hogy lakhatatlanná vált. A katasztrófának két halálos áldozata is van, az egyik Vásárhelyi Gyula ny. vasutas, a másik egy idősebb asszony, akit egy ház romjai alól húztak ki. Szilágysomlyót az árvíz teljesen elzárta a külvilágtól.

Kárpátalján is nagy pusztításokat okozott az orkán.

Hétfőn és kedden orkánzerű vihar dühöngött Kárpátalján, amely nagy pusztításokat okozott az egész Verhóvinán. Ungvárott az orkán fákat csavart ki, kerítéseket döntött szét és háztetőket vitt el. A tomboló vihar Rahonca és Árok községekben nagy kárt tett az őszi gyümölcsstermesben

Bérmálás Erdélyben

Gróf Mailáth püspök betegsége, majd Vorbuchner püspök betegeskedése és korai halála miatt Erdély több esperesi kerületében a bérmálást el kellett halasztani, most pedig Márton Áron erdélyi püspök nem jöhet át a romániai részről. Hogy a hívek lelki vigasztalás nélkül ne maradjanak, Márton Áron püspök megbizta Fiedler István volt nagyváradi és szatmári püspököt, hogy helyette látogassa meg és részesítse a híveket a bérmálás szentségében. Májusban a kolozsi főesperesség plébániáját, most szeptember 9-től október 7-ig a marosvásárhelyi főesperesség plébániájában fogja a bérmálást végezni. Utjában Adorján Károly kanonok, egyh. tanfelügyelő kíséri.

A felszabadult plébániák hívei nagy buzgósággal várják a Szentlélek erejét osztó szentség felvételét. Az előtt a főpásztor és a hívek évről-évre szomorúan látták az egyházi intézmények ellen intézett támadások romboló hatásait. Most az új élet teremtéséhez a Szentlélek Isten erejét várják a hívek.

Ideiglenes iparjogositványok kiadása Erdélyben

A hivatalos lap szerdai száma kormányrendeletet közöl, amely 1941 december 31-ig hosszabbítja meg a 9330—1940. M. E. számú rendeletben az erdélyi ideiglenes iparjogositványok kiadására, valamint a román munkakörnyettel rendelkező személyeknek megfelelő magyar munkakönyvvel való ellátására megállapított határidőket. A rendelet értelmében ezután az erdélyi iparhatóságok az ideiglenes iparjogositványok kiadása előtt a kereskedelmi és iparkamarát is meghallgatják és csak akkor adnak ki ideiglenes iparjogositványt, ha valószínűnek látszik, hogy a folyamodó még annak hatálya alatt igazolni tudja az önálló iparüzésnek a magyar ipari jogszabályokban megállapított feltételeit.

Ócska ruhát és cipőt kéc egy szegény asszony

Kiss Róza, váradszöllösi szegény asszonyt, akinek két kicsi gyermeke van, mindenéből kifosztotta az, akinek ő jószívűségéből néhány napra hajlékot adott. A szegény asszony egy délelőtt ócska ruhákat árult a piacon, hogy magának és két apró gyermekének kenyérré váló szerezzen, s mire délben hazament, lakásáról eltűnt a télikabátjával együtt minden ruha- és ágyneműje, cipője, így szintén a gyermekének néhány kis holmija. Nagyon kéri jószívű hölgy olvasóinkat, juttassanak el számára szerkesztőségünkbe egy-egy ócska ruhát, kabátot, 38-asnál nem kisebb cipőt és gyermekruhát. Nagy szükségéből segítik ki vele.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILAGYI DEZSÓ-UTCA 5 SZAM.

ELOFIZETESI ARAK: Egész évre 90.
félévre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér
Vasárnapi szám 16 fillér.

Telefon: 12-27,

Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem őrünk meg és nem
adunk vissza

MIKOR KELL SÜTÉTENI?

A MTI jelenti: Az elsütést augusztus 3-án 19 óra 20 perckor kell végrehajtani és 5 óra 10 percig tart.

Október elején lesz az országos katolikus nagygyűlés

Budapestről jelenti a Magyar Kurír: Az Actio Catholica országos elnökségének hivatalos közlése szerint a 24-ik országos katolikus nagygyűlést október 4-5-6-7-ére hívják össze. Részletes tájékoztatást az Actio Catholica központi irodája ad. (MTI.)

AZ UJ NAGYVÁRADI EGYHÁZTANÁCS ALAKULÓ KÖZGYŰLÉSE. Nagyvárad. Saját tud. Ma délután öt órakor tartja a nagyvárad-i római katolikus egyháztanács alakuló közgyűlését. A közgyűlésről holnapi számunk részletes beszámolót közöl.

MINISZTERTANÁCSOT TARTOTT A KORMÁNY. Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány tagjai kedden délelőtt kilenc órakor Bárdossy miniszterelnök elnökletével minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács folyó ügyekkel foglalkozott és három órakor ért véget.

Az idén is megrendezik az Országos Protestáns Napokat. A Magyar Tudósító jelenti: Az Országos Bethlen Gábor Szövetség harmadikban rendezi meg az idén az Országos Protestáns Napokat. Az idei Országos Protestáns Napokat október 25-től november 5-ig tartják meg Budapesten.

BETEG A FŐISPÁN. Nagyvárad. Saját tud. Dr. Hlatky Endre városi főispán meghült és orvosi tanácsra néhány napig nem hagyhatja el lakását. Előreláthatólag e hét végén már ismét felmehet hivatalába és elintézheti a reá váró fontos ügyeket.

FÖLDRENGEST ÉSZLELTEK BELGRÁDBAN. Berlinből jelenti: (A Délkeleti Hírszolgálat közli Belgrádból). A belgrádi földrengéstani intézet több heves földrengést jelzett. A földrengések 16 óra 19 perc 18 másodperckor kezdődtek és a legnagyobb kilengések 7 mikronosak voltak. A lökések tíz percig tartottak. A földrengés központja Belgrádtól 635 kilométerre volt. (MTI)

CSÜTÖRTÖKÖN LEP HATALYBA A KÖZELLÁTÁS ÉRDEKEIT VESZÉLYEZTETŐ CSELEKMÉNYEK BÜNTETESERŐL SZÓLÓ TÖRVÉNY. Budapestről jelenti a MTI: A hivatalos lap szerdai száma közli a minisztérium rendeletét, amely szerint a közellátás érdekeit veszélyeztető cselekmények büntetéséről szóló 1941. évi X-ik törvényükrök szeptember 4-én hatálybalép.

Csütörtökön nyílik meg a budapesti Őszi Vásár és a szovjetfronti zsákmányanyag szenzációs kiállítása

Egyre fokozódó érdeklődéssel várja Budapest és az egész ország közönsége az Őszi Lakberendezési vásár szeptember 3-iki megnyitását. A Vásár 30 ipari szakma nagyszabású kiállítása lesz, több, mint 700 kiállító vesz részt rajta. Ezenfelül óriási eseményt jelent a szovjetfronti hadizsákmányanyag kiállítása, amit az illetékesek a Vásár keretében rendeznek meg. A közönség itt megismerheti majd, hogy honvédeinknek milyen háborus szörnyűségekkel kellett megküzdeniök s megtudhatja azt is, hogy milyen polgári életszínvonalon él a szovjet lakosság, mik a közszükségleti cikkei. A tavaszi

vásáron a szovjet egy ezer négyzetméteres óriási pavillont foglalt el, a mostani zsákmányanyag kiállítására még nagyobb, 1200 négyzetméteres pavillont kellett építeni. Ráadásul a Vásár is túlnötte a tavalyi kereteket: az Iparcsarnokon és a kis csarnokon kívül egész sorozatát kellett építeni a különböző pavillonoknak, mert csak így tudták az anyagot elhelyezni. A féláru utazást és egyéb rengeteg kedvezményt nyújtó igazolványt országsszerte árusítják. A megnyitás ünnepélyes keretek között csütörtökön, szeptember 4-én lesz.

Évnyitó istentiszteletek az iperostanonciskolában. A m. kir. állami szakirányú iparostanonciskola tanévnyitó istentiszteletei a keresztény tanulók számára szeptember 7-én vasárnap reggel lesznek. Megjelenés a tanulóknak kötelező, a tanonctartó mester hölgyeket és urakat is szívesen látjuk. Igazgatóság.

A MÁV NEM INDIT KÜLVONATOKAT AZ ŐSZI VÁSÁR ALKALMÁBÓL. Budapestről jelenti a MTI: A MÁV igazgatósága közli, hogy egyes naplapokban olyan hírek jelentek meg, amely szerint a MÁV az Őszi Vásár alkalmából különvonatokat indít. Félreértések elkerülése végett közlik az utazóközönséggel, hogy semminemű különvonatot nem indíthatnak.

Fotokópiáját
percek alatt
REVUE FOTO
készíti
Rákóczi-ut 3. Hevman udvar

Kovácsnára, Málnásra és Előpatakra 50 százalékos kedvezményrel lehet utazni. Budapestről jelenti: (MTI) A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint Előpatak, Málnásfürdő és Kovácsnára ötvenszázalékos vasúti díjkedvezményben részesül.

ELKOBOTYAK PARIZSBAN A ZSIDÓK RÁDIÓKÉSZÜLÉKEIT. Párizsból jelenti: (NTI) A zsidók a mai naptól kezdve nem tarthatnak rádiókészüléket. (MTI)

A szőlőmunkások új munkarendje. A nagyvárad-i Hegyközség hegybírói hivatala értesíti a szőlőtulajdonosokat és szőlőmunkásokat, hogy folyó évi augusztus 20-tól a reggeli és uzsonna pihenő elmarad, a déli pihenő pedig 1 és fél óra helyett 1 óra.

A SZÉKELY HADOSZTÁLYEGYESÜLET ÚJ HELYSÉGE. A nagyvárad-i Székely Hadosztály Egyesület eddig a Sall Ferenc-utcai Magyar Házban kapott ideiglenes elhelyezkedést. Szeptember 3-iktól kezdve a Rákóczi-uton levő Széchenyi házba költözött, hol az I. emeleten a „Fehér Ház-Egyesület” helyiségében kapott elhelyezkedést. A Székely Hadosztályegyesület minden hét keddjén és csütörtökön délelőtt 10-12 óra között, s minden szerdán este 6-8 óra között tartja hivatalos óráit.

ÉVNYITÁS AZ EVANGÉLIKUS ELEMIS ISKOLÁBAN. Az evangélikus elemi iskolában (Csáky István utca 26.) a tanítás folyó hó 9-én, kedden reggel 9 órakor kezdődik évnyitó istentisztelettel.

Ötszáz halálos áldozata van a munka háromnapos amerikai ünnepének. Washingtonból jelenti a Stefani: Most tartották meg az évente szokásos munka ünnepét, amely három napig tartott. Az ünnepen példátlanul sok gépkocsiszerecséltenség történt, amelyek halálos áldozatainak száma eddig meghaladja az ötszázat.

ORSZÁGOS ZARÁNDOKLAT SZÉCHENYI NAGYCENKI SIRJÁHOZ. Sopronból jelenti: A legnagyobb magyar, gróf Széchenyi István vármegyéjében nagyarányú ünnepségekkel készülnek megülni az idei 150 esztendőszületési évfordulót. Szeptember 28-án az országos ünnepségek befejezőjeként Sopronban a Széchenyi-téren tartják a méltó megemlékezést, amelynek ünnepi szónoka dr. Varga József ipari és kereskedelemügyi miniszter lesz. Díszgyűlést tart Sopron vármegye törvényhatósága is. Előzőleg Budapestről az Országos Lovasegylet távlovaglászt rendez Nagycenkre és Sopronba. de az ország minden részéből is indulnak a csillagutatóra. Országos zarándoklat indul! Széchenyi István nagyecenki sirjához. különvonatok hozzák a közönséget. A sír megkoszoruzását követi majd a nagyszabású soproni ünnepség.

PUSZTÍTÓ TÜZVÉSZ PÉR KÖZSÉGBEN. Győről jelenti a MTI: A győrmegyei Pér községben a keddre virradó éjjel ismeretlen okból tűz ütött ki. Az orkányszerű szélben a tűz rendkívül gyorsan terjedt. Teljesen leégett husz ház és tíz gazdasági épület. Elpusztult sok termény és állat. A kár az eddigi hozzávetőleges becslés szerint mintegy ötszáz ezer pengő.

FELHÍVÁS A TANONCTARTÓ IPAROSOKHOZ. Alulírottak az Ipartestület nevében tisztelettel kéréjük minden egyes tanonctartó iparost, hogy a Tanonciskola 462/941. sz. átirata alapján minden szerződésben álló tanoncot kötelesek beiratni a Tanonciskolába, tekintet nélkül arra, hogy a múlt tanévben fel volt-e mentve valamilyen címen az iskola látogatás alól. Nagyvárad, 1941. szept. 2-án. — Hazafias tisztelettel Fekete, elnök. Patkás, jegyző.

Gyorsírást, 10 ujjas vakírást, levelezést, helyesírást a MAJOR áll. eng. nyilv. jogu gyorsírószakiskolájában tanuljon, Szilagyi Dezsó utca 12. Nagyvárad. Beiratások megkezdődtek, Államvizsga. Közérvényes állami bizonyítvány. Tájékoztató. Állás közvetítés.

Adományok. Bor József, 72 éves világtalan pék számára N. N. 3, N. N. 1 pengőt küldött. Rendeltetési helyére juttattuk. Ujabbán érkezett adományok: „Szent Antal nevében” 5 pengő. — Ötvös-család részére „Szent Antal nevében (Nagykároly) 5 pengőt küldtek. Átadjuk.

SZTRÁJK AZ USA LEGNAGYOBB REPÜLŐGÉPALKATRÉS Z GYÁRÁBAN. Newyorkból jelenti: (NTI.) Az Associated Press jelenti Los Angelesből: A C. I. O. gépész szakszervezet elrendelte a sztrájkot a Cannon villamosági részvénytársaságban, amely kábelt és más alkatrészeket gyárt repülőgépgyárak számára. A cég elnöke kijelentette, hogy minden nagyobb repülőgépgyár megbénul az Egyesült Államokban, ha a Cannon megszünteti a munkát. A rendőrség kényeztető bombákkal választotta szét a sztrájkoló és dolgozni akaró munkások verekedését. (MTI.)

Villamosműveket helyeztek üzemén kívül Egyiptomban a kőolajhiány miatt. Tuniszból jelenti a NTI: Mint Kairóból közlik, több egyiptomi városban a nyersolaj és a kőolaj hiánya miatt villamosműveket helyeztek üzemén kívül.

ÓRIÁSI TÜZ PORT COSTA KIKÖTŐJÉBEN. Newyorkból jelenti a a NTI: A kaliforniai Port Costa kikötőben óriási tüzvész pusztított. A kár másfélmilliárd dollár. Az Associated Press szerint a többi között elégett a kormány 850 ezer dollár értékű gabonakészlete. (MTI.)

A nemzetközi olimpiai bizottság elnöke is szörnyethaltes repülőgépkatasztrófiánál. Budapestről jelenti: Az Uj Nemzedék írja: Londonból közlik, hogy a szerezéslenül járt angol ócánjáró-repülőgép utasai között volt Baillet-Latour gróf, a nemzetközi olimpiai bizottság elnöke, aki a többi utassal együtt szörnyethalt. (MTI.)

Nem tetszik az amerikaiaknak a katonaelet. Newyorkból jelenti: (Stefani) Az amerikai hadseregben a katonai szolgálat meghosszabbításáról szóló törvény életbelépése óta megsokszorozódtak a szökések. A Newyork közelében levő Slacum erődből 11 katona szökött meg. A lapok közlik, hogy a hadseregben uralkodó elégedetlenség aggasztó méreteket öltött. (MTI)

10 UTASSAL ELTÜNT EGY ANGOL REPÜLŐGÉP. Londonból jelenti (Reuter): A légügyi minisztérium közölte, hogy az Atlantia oceáni légiutat egyik repülőgépe eltűnt. A repülőgépen hat utas volt négy főnyi személyzettel. (MTI.)

Férfi kalapot olcsón vegyen **Szántay János-nál** Atalakitás, tisztítás gyárilag. Bazárépület, színház oldal.

Az új magyar-német egyezmény nagy előnyt jelent a két állam polgáira

Budapestről jelentik: Jelentettük, hogy aláírták a magyar-német személyi állapotokra vonatkozó egyezményt, amely igen nagy jelentőségű a két állam polgáira.

A személyi állapotokra vonatkozó kérések és megkeresések tárgyában hétfőn Budapesten aláírt magyar-német egyezmény igen fontos intézkedéseket tartalmaz, a két ország állampolgárainak anyakönyvi bejelentésére vonatkozóan. A szerződés kimondja, hogy a két ország állampolgáira vonatkozó bejegyzéseket szövszerinti kivonatan közösen megküldik egymásnak. Magánszemélyek közvetlenül fordulhatnak a másik ország anyakönyvi hatóságaihoz.

A megkötött egyezmény a megnagyobbodott Németországgal, nagy előnyt jelent a magyar állampolgárok számára. Az egyezmény ratifikálására a közeljövőben kerül sor. (MTI)

Franciaország végetvet a kommunista üzelmeknek

Szöfiában 100, Kopenhágában 116 kommunistát tartóztattak le

Párizsból jelentik: (Stefani) De Biron a vichy kormány párizsi főmegbízottja külföldi újságírók előtt kijelentette, hogy a francia kormánynak elkövetett szándéka, hogy végetvet a kommunista üzelmeknek. (MTI)

Szöfiából jelentik: (NTI) A rendőrség az elmúlt éjjel letartóztatott mintegy száz kommunistát, közöttük egy képviselőt. (MTI)

Kopenhágából jelentik: (Stefani) A kommunista propagandatevékenység ellen hozott törvény életbeléptetése után a rendőrség 116 embert letartóztatott. (MTI)

Pénteken, szombaton és vasárnap este 11 óráig nem kell elsötétíteni

Nagyvárad. Saját tud. Nagyvárad város helyettes polgármestere, mint a légoltalmi szervezet helyettes vezetője, hirdetésben adja a közönség tudtára, hogy a felszabadulás évfordulójával kapcsolatos ünnepekre való tekintettel, a honvédelmi miniszter külön rendeletével megengedte, hogy az elsötétítési előírásokat könnyítsék. A könnyítési abban áll, hogy az említett három napon a közvilágítás, a magánvilágítás és a járóművek fényének elsötétítése 23 órakor veszi kezdetét. Esetleges fénytámadás esetén mindenütt világítást azonnal meg kell szüntetni. Ezek szerint tehát pénteken, szombaton és vasárnap este 11 óráig visszatér Nagyváradra a rég nem látott esti világítás.

Nagyvárad

thj, város új utcaelnevezéseivel megjelent térkép ára: fekete nyomással 1.60 P színes nyomással 2.—

Aszbesztcement-tetőfedőlemez építkezéshez nem használható

A hivatalos lap szerdai száma közli az iparügyi miniszter rendeletét az aszbesztcement-tetőfedőlemez felhasználásának eltiltása tárgyában. A rendelet szerint aszbesztcement-tetőfedőlemez építkezéshez felhasználni tilos. A rendelkezés nem vonatkozik azokra az építkezésekre, amelyekhez szükséges aszbesztcement-tetőfedőlemez a rendelet hatálybalépése előtt az építkezés helyére elszállították, vagy amelyeknél a tetőfedési munkálatokat a rendelet hatálybalépése előtt folyamatba tették.

Színház-Mozi

Az új színtársulat megkezdte első próbáit

Nagyvárad. Saját tud. Kedden reggel megszinesedett a Bémer-tér és főképp a Szigligeti Színház környéke. Csinos, szép fiatal nők, elegáns férfiak siettek a színház kiskapuja felé: megérkezett az új társulat és az első társulati gyűlésre gyülekeztek a régi és új tagok. Sokan itt is ismerkedtek meg egymással! A színpad féltázzre zsúfolásig megtelt a társulat tagjaival, pedig a társulati gyűlésről egyik tag hiányzott is. Hiányzott Púnik Bálint igazgató is, aki betegesen fekszik lakásán. Az évadnyitó társulati ülést Berengh Béla, a korelnök nyitotta meg. Üdvözölte a társulatot és örömeinek adott kifejezést, hogy már mint kamarai tagok kezdhettek meg az új szezon. Ezután Dely Ferenc főrendező az igazgatóság nevében köszöntötte a társulatot és adott programot Bejelentette, hogy minden darabra alaposan felkészülnek, egy-egy premierre tíz-tizenkét próbával készülnek, úgyhogy a jövő évadban igen nívós előadásokra van kilátás. A főrendező után Sarmássy Miklós, a prózai darabok rendezője beszélt és vázolta elgondolásait.

A társulati ülés keretében megválasztották a színházi bíróságot is, amelynek elnöke Ross József, tagjai Barsi Béla, Berengh Béla, Tanay Emil és a művésznők közül Móry Lucy lettek. Az ülés után azonnal megkezdődött az első előadás próbája, szeptember 12-én, amikor a előkészítőnek a tatarozási munkálatok A „Hajduk hadnagya” operettel nyit a színház.

Jurik Ica elszerződött Nagyváradról.

A nagyváradiai népszerű primadonnája, Jurik Ica neve hiányzik a színház állandó tagjainak sorából. Értesülésünk szerint a kitűnő művésznő a jövő idényre Földessy Géza Miskolc-kassai színházához szerződött. Nagyvárad azonban nem veszíti el végérvényesen, mert mint állandó vendég néha ellátogat a Szigligeti Színházhoz is, amelynek közönsége annyira megkedvelte Jurik Icát az elmúlt csónka idényben. A Gyergyói Bálbán kiírt szerep kedden délután már más próbálta...

Bemutatták Gigli új filmjét

Berlinből jelentik: A berlini Capitol filmpalota óriási sikerrel mutatta be Benjamino Gigli „Anyám” című új filmjét, amelyet Brignon olasz rendező rendezett s amelynek női főszerepét az olasz színjátszás

büszksége, Emma Grammatica játszta, aki először lépett felvevőgép elé. A monumentális művész-filmben, amely az UFA produkciójában készült, Gigli az *Ohello* és a *Rigoletto* áriáit énekli, valamint két olasz dall.

SPORT

A szolnokiak véleménye a NAC—Szolnok mérkőzésről

— Ez mérkőzés volt a javából!
— Remekül játszik a NAC!
— Láttad, Tóth III hogy csapta be Csabait?
— Ilyen jó mérkőzést még soha sem láttam!
— Ilyen és ehhez hasonló kijelentések ezrével hangzottak el Szolnokon a vasárnapi mérkőzés után. Most az egyszer senki sem bánta meg, hogy kijött a mérkőzésre. Pedig az időjárás igen komisz volt. Fújt a szél és esett az eső, de a pályán olyan izgalmas játék folyt, hogy a szurkolók nem is vették észre, hogy a nagy szurkolás közben hőríz áztak. Valóban pompás mérkőzés volt. A Szolnok játékosai és vezetői egyaránt elragadtatással nyilatkoztak a NAC játékaról.
— A NAC-cal élvezet játszani! —

jelentette ki Söki Imre is, a Szolnok ügyvezető elnöke. — A váradiaiak nem erőszakoskodással, hanem tiszta tudással igyekeznek sikert aratni. Különösen a váradiai támadósor tetszett nekem, de a NAC védelme ellen sem lehet sok panaszuk a váradiaknak.
— Most elárulhatom, hogy nagyon féltem ettől a mérkőzéstől. A NAC sokkal előbb edzésbe állt, mint mi, a Szent István Kupa is jó előkészület volt a váradiaiak számára. Nálunk pedig a WMFC ellen is kiütöztünk, hogy a csapat messze van még a legjobb formájától. Különösen a támadósorunkon lenne csiszolnivaló. Most már jobban ment, de még mindig nem az igazi Szolnok játszott.
— Sokáig nem fogják elfelejteni ezt a mérkőzést azok, akik látták.

Krizsán Béla áll. eng. nyilv. jogu gyorsíró-, gépiró- és nyelviskolája Beöthy Odön utca 11. Beírások: 3, 4, 5, 6, 7-én 9-12 és 3-6 óra között. Allamvizsga. Díjtalan állás-közvetítés.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Alláskeresőknél 25 százalék engedmény

Lakás

HUNNIA

magyarszállóban kényelmesen berendezett hónapos szobák kiadó.

Október 1-re keresek 3-4 szobás lakást villamos megállóhoz közel. Cim a kiadóban. 311

Adás-vétel

Öltözőkődni olcsón csak Molnár hasznátruha üzletéből lehet Bémer-tér 1. (udvarban). Magas árat fizetek használt ruhákért. 182

Aranyat, ezüstöt napi aron veszek. Tiszay oras és ékszerész, Nagyvárad, Rákóczi-ut 6.

Briliánsért, régi ékszerért magas árat fizetek. Tarján ékszerész, Rákóczi-ut 8. (Széchenyivel szemben).

Mindenemű arany ékszer és ezüst tárgyak vásárlása és eladása. Meszáros-u. 4. szám, udvarban. — Schwartz ékszerész.

Aranyat, briliáns, ezüstöt magas aron veszek. Órák, akszert javítok Gyenge István ékszerész. Rákóczi ut 19.

Eladó 3 szobás és 2 külön szobás lakásokkal ház, sürgősen elhelyezés miatt, ugyanott butorok is. Franklin Benjámín-u. 104. 309

Különféle

Gyorsírást, gépirást, legelőnyösebben Szabó Ferenc írásszaktanítónál tanulhat. Beöthy Odön-u. 25. 301

Tanuló részére teljes ellátást keresek Gépipari iskola közelében. Cim Békescsaba, Excelsior, Urszinyi Dezsőné-utca 17. 302

Kötők, horgolók, ócska szveterkeket gyönyörűen javítok, átalakítok gyermekruhának. Harisnyatalpalás, kesztyűjavítás Bodánénál, Kossuth-u. 18. 305

Állást nyee

Perfekt magyar, német, gyors- és gépirónó kerestetik. Gimnáziumi érettségivel rendelkezők előnyben részesülnek. Kézrel írott ajánlat. „Óskeresztény kipróbált munkaerő” jellegére a kiadóba kéretnek. 310

Ügyes fiatal lány, ki kézimunka üzletben már kiszolgált, felvétetik. Szabadság-utca 10. ajtó 9. 306

Tanulóleányok, növendékek iparművészethez felvétetnek. Szabadság-utca 10. ajtó 9. 307

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Dr. Paál Árpád Felelős kiadó: Dr. Scheffler Ferenc a Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körtorgógépén. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.